

Club Gewalt, dat is ons genre!

14 november 2016, Dordrecht

Interview met Club Gewalt door Sarah Goorhuis, Lizette van Lier en Priscilla van Rooij

De leden van collectief Club Gewalt leerden elkaar kennen op de muziektheateropleiding van Codarts in Rotterdam. Op verzoek van een groepslid stellen wij bij dezen dat de leden uit Rotterdam-West komen, (oftewel, "Roffa-West"). Met zijn achten maken zij muziektheater, maar niet in de vormen die je misschien zou verwachten. Een kleine greep uit de omschrijvingen op de site van Club Gewalt:

CLUB GEWALT is een clublid verloren aan World of Warcraft

CLUB GEWALT zingt beter dan Mariah Carey

CLUB GEWALT meent het serieus

CLUB GEWALT bluft

CLUB GEWALT houdt meer van curling dan van ijsschaatsen

CLUB GEWALT heeft Amerika ontdekt

CLUB GEWALT kan 34 seconden de adem inhouden

In de Wintercollectie van Theater Kikker presenteren zij hun voorstelling WHODUN!T\$, een volledig gezongen R&B-opera gebaseerd op de whodunnit 'The Mousetrap' van Agatha Christie. De voorstelling speelt zich af in een Brits landhuis, waar gast na gast binnendruppelt terwijl het buiten flink aan het stormen is. Maar dan wordt er een moord gepleegd. Gaan de aanwezigen uitvinden wie de moordenaar is of blijft het voor eeuwig een mysterie?

Voor dit interview hebben wij gesproken met Sanna Elon Vrij en Loulou Hameleers, beiden lid van Club Gewalt. We hebben het gehad over hun maakproces, de identiteit en stijl van Club Gewalt en hun inspiratiebronnen voor het maken van WHODUN!T\$.

Sanna en Loulou vertellen dat ze muziektheater maken, maar ze dit eigenlijk een heel lelijke term vinden. Sanna: "Technisch gezien maken wij vocaal muziektheater, maar dat is al helemaal lelijk, daar gaat niemand een kaartje voor kopen. [...] Ik zou ergens willen dat het genre gewoon Club Gewalt is, ik denk ergens dat dat ook het meest treffende is." Met de beschrijving 'R&B-opera' voor WHODUN!T\$ waren ze heel tevreden; het maakt nieuwsgierig en spreekt twee heel verschillende werelden aan. Het collectief is op dit moment twee artistieke lijnen aan het onderzoeken: opera's en performances. Binnenkort gaan ze ook een hoorspel maken. Ze vertellen dat ze een heel ander werkproces hebben bij elk 'soort' voorstelling en dat hun werk muzikaal gezien ontzettend breed is. Ze gebruiken in hun voorstellingen zowel moderne als klassieke muziek, popmuziek, hardrock en R&B.

Club Gewalt is als collectief nog aan het zoeken naar wat het wil. Ze zijn veel aan het uitproberen, maar lopen tegen het probleem aan dat ze een nieuwe groep zijn en ze in een fase zitten waarin ze zich nog neer moeten zetten. Loulou: "Het voelt een beetje alsof elke keuze je een identiteit geeft." Ze zijn zich bewust van deze paradox, maar vinden het heel belangrijk om te blijven uitproberen, zoeken en spelenderwijs te ontdekken wat ze willen maken. Ze stellen dat je als jonge maker vaak in een hokje geduwd wordt. Dit was hun angst bij de voorstelling Carnavalskinderen, een voorstelling die ze wel honderd keer gespeeld hebben. Ze wilden niet als 'carnavalscollectief' gedefinieerd worden. Loulou: "We worden nu steeds meer een collectief dat heel veelzijdig is."

Als we het hebben over thema's binnen hun voorstellingen, stellen Sanna en Loulou dat Club Gewalt theater maakt voor zichzelf. Ze zijn hun eigen publiek en zijn zelf de beste 'graadmeter'. Wat zij zelf willen zien en horen, dát maken ze. Hun voorstellingen gaan altijd over een soort gezamenlijkheid, een gezamenlijke ervaring, ook met het publiek. In de voorstelling WHODUN!T\$ gaat het bijvoorbeeld juist over het gezamenlijk kwijtraken van de leidraad. Ook popcultuur is een

terugkerend thema. Ze stellen dat ze, ook al wordt ook deze term als lelijk bestempeld, ervaringstheater maken. Tijdens een proces komen ze inhoudelijk vaak wel op een maatschappelijk thema uit, maar dit is niet het uitgangspunt voor een voorstelling. Loulou vertelt over het uitgangspunt bij WHODUN!T\$: “De te grote vraag, en het uitblijvende antwoord. En dat iedereen zegt ‘maar dit gaan we gewoon oplossen,’ maar er uiteindelijk niks gebeurt.”

Het collectief heeft het gevoel dat het iets nieuws aan het ontdekken is. De combinaties die ze maken in hun voorstellingen, de ambitie die erachter ligt, het feit dat voor hen de muziek de dramaturgie is en meer zegt dan de helft van de voorstelling, dat bestaat voor hun gevoel nog niet. Ze zoeken in Club Gewalt iets waarvan ze zelf ook niet weten wat het is en proberen hun publiek op te leiden in wat ze aan het doen zijn.

Bij het gebruik van elementen uit bijvoorbeeld de popcultuur wordt soms gesteld dat ze parodie-achtig werk maken. Maar Sanna en Loulou gaan hier tegenin: “We spelen het plaatje niet alleen, we zijn het.” Ze nemen altijd serieus wat ze maken. Ook stellen ze dat je niet moet buigen, geen concessies moet doen, maar door middel van je eigen enthousiasme mensen mee moet nemen.

Sanna en Loulou vertellen dat een voorstelling meestal ontstaat uit een idee dat een van de leden interessant vindt. Een willekeurig onderwerp, een stukje film, een voorwerp, et cetera. Vervolgens wordt dit idee voorgesteld aan de rest van de groep en probeert het lid de rest van de groep aan te steken. Sanna stelt: “Het is een soort flipperkastje, als je er iets ingooit en het gaat ‘boem boem boem’ en je weet uiteindelijk niet meer wiens idee het was, dan gaan we het maken.” Hierbij werken ze heel intuïtief: als iedereen er enthousiast over is, is het een goed idee. Een fascinatie is voor Club Gewalt een goed genoeg motief om een voorstelling te maken, ook als ze nog niet weten waarom dit precies interessant is.

Hoeveel ze van tevoren al uitwerken en hoeveel ze op de vloer uitvinden wisselt heel erg. Voor de voorstelling WHODUN!T\$ hadden ze van tevoren al een script geschreven, zowel om praktische als inhoudelijke redenen. Ze stellen dat je niet vanuit het niets met zijn allen muziek kunt gaan maken, je moet eerst een tekst hebben. Na het schrijven van de tekst moest de rolverdeling vastgelegd worden en werd de muziek geleerd. Pas daarna gingen ze de vloer op. Sanna en Loulou vertellen dat muziektheater een heel bewerkelijke discipline is. Dit heeft gevolgen voor het maakproces van Club Gewalt, omdat ze minder makkelijk veranderingen kunnen maken in een voorstelling. Bij muziektheater kan je niet zomaar een scène eruit halen, dan klopt de lijn van de voorstelling niet meer. Dit is dus minder flexibel dan een teksttheaterstuk.

R&B was een duidelijke inspiratiebron voor de voorstelling WHODUN!T\$, maar blijkt al langer een fascinatie van het collectief te zijn. Sanna en Loulou vertellen dat alle leden van Club Gewalt R&B en hiphop liefhebbers zijn en hun hart sneller gaat kloppen van artiesten zoals Kanye West, Beyoncé en Rihanna. Ook de conventies die bij deze wereld horen vinden ze interessant: de coolheid, de ordinairheid die legaal is, de groothedswaan. Ze noemen het een soort überwereld. Een heel heldere wereld die ook lelijk mag zijn.

R. Kelly's R&B-opera ‘Trapped in the Closet,’ die uit wel 33 hoofdstukken bestaat, was een van de uitgangspunten voor WHODUN!T\$. Deze muziek werd eerder al gebruikt bij voorstellingen. Sanna vertelt: “We zijn voorstanders van iets luisteren waarvan je eerst denkt ‘huh’, na een paar keer denkt ‘oké nu ben ik er wel klaar mee’, maar dan begint het pas! Dan moet je doorgaan, doorkijken, zodat het zo lang raar is dat je in een soort space-wereld terecht komt.”

Een andere inspiratiebron voor de voorstelling waren whodunnits, mysterie- en detectiveverhalen waarbij je als lezer actief mee kunt zoeken naar clues en oplossingen. Meerdere leden waren hier al langer fan van. Voor deze voorstelling werd de klassieker The Mousetrap van Agatha Christie gekozen, mede omdat ook deze wereld technisch gezien heel helder is opgebouwd. Het idee kwam om het concept van een R&B-opera en de whodunnit-vorm te combineren, en zo was

de basis voor de voorstelling WHODUN!T\$ gelegd.

Over het algemeen zijn 'scenes', met hun bijbehorende conventies, ook fascinaties voor Club Gewalt. Ze stellen dat ze 'context-fetisjisten' zijn, ze kunnen ontzettend geïnspireerd raken door conventies rondom bepaalde contexten en gaan hier vervolgens mee aan de haal. Ze spelen hierbij graag met de verwachtingen van het publiek en zijn gefascineerd door wat voor soort publiek je in welke setting ziet en wat voor verwachtingen het heeft door deze context. Ze combineren graag heel andere werelden, zoals bij WHODUN!T\$ het geval is door R&B in een theatersetting te plaatsen.

Benieuwd hoe R&B in een theatersetting eruitziet?

WHODUN!T\$ is op 9 december 2016 om 21:00 te zien in Theater Kikker.